

Rozmluvy o životě 2

Michail Veličko

kandidát ekonomických věd.

Video s českými titulky: [ZDE](#)

OBSAH: Sociologie | Psychika člověka | Smysly | Vědomí | Vědomí dohlíží na podvědomí | Biopole | Dvouúrovňový model psychiky člověka | Metrologicky konzistentní model | Etika, morálka, mravnost | Nevykořenitelnost náboženství | Svědomí, hanba, čest | Kolektivní psychika | Biopole | Viry energie | Egregory | Jemná motorika | Otázky a Odpovědi | **Psychologie a Freud**

[Sociologie](#)

M.V: Sociologie je nejednoznačná věda. Proč?

Protože *subjektem jejího zkoumání je člověk a objektem je společnost*, takže to vypadá tak, že každý badatel je potenciálním zdrojem vědomostí o společnosti. Vzhledem k tomu, že jeho subjektivismus je vždy určitým způsobem osobitý, je proto potenciálním zdrojem všemožných chyb právě v oblasti sociologie. Když tedy nastane problém, že jedna vědecká škola má v určité věci jeden názor a druhá vědecká škola má ve stejné věci názor jiný, přičemž jsou tyto názory neslučitelné, tak kdo má pravdu?

[Psychika člověka](#)

Abychom dokázali odpovědět na otázku, kdo má pravdu, musíme napřed pochopit:

- jak funguje lidská psychika,
- proč je psychika člověka (*jako potencionální zdroj vědomostí*) stejně tak i potencionálním zdrojem chyb?
- a jak bychom se jich mohli zbavit?

Vypadá to tak, že měl Dógenés pravdu, když si dal za úkol: „*Najít člověka*“, protože mu jako kritérium opravdového člověka nestačila pouhá jeho náležitost k biologickému druhu. Problémem však zůstává, že za dva tisíce let a kousek od doby, kdy žil, nedokázaly věda ani náboženství v podstatě na tuto otázku dát jasnou odpověď. Proč ji nedokázaly dát?

Problém je v tom, že pokud chceme hledat odpovědi na tuto otázku, pokud má být psychika objektem zkoumání, tak není zcela jasné, jak a co vlastně máme zkoumat.

Příčiny jsou jednoduché: prakticky do druhé poloviny 20. století taková kategorie jako *informace* nebyla základní vědeckou kategorií. A protože tomu tak nebylo, tak nebylo možné psychiku posuzovat jako informačně-algoritmický systém. Stejně tak například do začátku 20. století neexistovaly žádné práce na téma řízení, ve kterých by se řízení zkoumalo a popisovalo jako objektivně existující fenomén, který se projevuje v nekonečné různorodosti na všech úrovních existence přírody: na mikroúrovni, na makroúrovni, na megaúrovni, a samozřejmě v lidské společnosti, kde také žádné obecné teorie řízení neexistovaly. Existovaly pouze jakési příručky o tom, jak provádět řízení při řešení těch či oněch úkolů.

Otázka osobnostní psychiky a otázka toho, jak větší množství lidí dokáže vytvořit kolektivní psychiku, nebo se v ní mohou ocitnout díky na nich nezávislých okolnostech, je v literatuře již popsána (*především v té okultní*). Tvrdit však, že jsou ty případy koncepčně přesně definovány, není možné. Nemluvě o tom, že tato literatura nikdy nebyla přístupná širokému okruhu lidí, protože představy o psychologii jedince si široký okruh lidí vytvářel na základě

jiných zdrojů, především na základě písemností církevních myslitelů a tvorby světských filozofů. Alespoň v evropské kultuře tomu tak bylo.

Pokud budeme mluvit o východních kulturách, tak tam je to jiné. Když dnes čteme jejich literaturu o čakrách a ostatním, tak pro absolutní většinu lidí jsou slova jako „čakry“, „meridiány“ prázdnými slovy, protože se to všechno nachází za hranicemi jejich smyslů. A člověk není příliš efektivní při práci s těmi objekty, které se nacházejí za hranicemi vnímání jeho smyslů, nebo za hranicemi citlivosti přístrojové základny jeho vědy.

— Nedá se říci, že západní psychologie umožňuje srozumitelně odpovědět na otázku zadanou Diónógenem.

— A východní psychologie je taková, že přístup k vnímání čaker a meridiánů je veden prostřednictvím procesu osobnostní přípravy, který s výjimkou možná zakladatelů různých typů jógu, může absolvovat málokdo samostatně bez toho, aby ho po té cestě vedl guru, který již sám došel dost daleko. Pokud se vrátíme k té historické době, kdy se v naší společnosti zrodil zájem o jógu, tak vám je asi jasné, že zde žádní guru k dispozici nebyli. Nakonec to dopadlo tak, že každá psychiatrická nemocnice, která chtěla být na úrovni, měla své oddělení jogínů samouků, kteří dokázali se svou psychikou něco, co ne vždy dokázali psychiatři zvládat a vrátit zpět k tomu, co bylo tehdy přijímáno jako sociální norma. Realita je taková, že lézt do vlastní psychiky, a tím spíše do psychiky jiných lidí, bývá v řadě případů nebezpečné jak pro vás samotné, tak i pro vaše okolí.

Nabízí se otázka: „*A jak je uspořádána psychika člověka?*“

A zde to vypadá tak, že obecně přijatá terminologie, tj. ta slova, která buď prakticky denně používáme, nebo určitě víme že existují — jako „*vědomí*“, „*podvědomí*“, „*smysly*“ — v různých kontextech nabývají různých významů, takže ne vždy je možné se za použití dané terminologie domluvit a vzájemně se pochopit. Navíc jsou v náboženském a ateistickém chápání světa mnohé psychologické otázky pojímány různě, nebo také vůbec ne.

Tato okolnost vede k otázce, čím se tato věda liší od planořečologie, i když vedené na učená témata? Je taková slovní hříčka, že vzdělání se dělí do dvou kategorií:

— přírodovědné technické (přirozené vědecké)

— a nepřirozené, takzvané humanitní.

Co je podstatou této hříčky? Ta skutečnost, že všechny přírodní vědecké a fyzikální teorie, technické teorie, technické modely jsou metrologicky průkazné. To znamená, že pokud existuje termín, pokud existuje symbol, který má nějaký význam, tak existuje definice pravidla, které umožňuje spojit tento symbol s nějakými přírodními jevy.

Auditorium: Jinými slovy: je to možné uvidět, dotknout se toho, změřit to, zaměřit nebo poskládat.

M.V.: Ano. Je to určitým způsobem možné uvidět, dotknout se toho, změřit to, a potom je možné to shrnout do modelu — do teorie. A spojení mezi přírodními jevy (*kteřé je možné změřit, uvidět*) a terminologií teorií, je vždy jednoznačné. Tato okolnost umožňuje vidět souvztažnost teorií a modelů sestavených na jejich základě a spojení symboliky se subjektivní realitou společnou všem.

[Smysly](#)

A humanitní vědy, jak je vidět na příkladu fráze o státu: „Stát, to je koncentrované vyjádření ideje politického“, zdaleka ne vždy řeší problémy tak úspěšně jako je tomu v přírodních

vědách a technice. Je to problém zajištění metrologické konzistence teorie, nebo v širším chápání činnosti, přičemž je zapotřebí to pojímat více zešíroka než je obvyklé v technice. Proč? Protože zdaleka ne všechno je možné opravdu změřit těmi prostředky, které jsou známy v technice, tedy technickými metodami. Kromě toho má člověk přece také svůj smyslový systém. Pokud k tomu budeme přistupovat stroze, *tak smysly vkládají do psychiky osobnosti informace*. Jaké máme smysly? Obvykle *zrak, sluch, hmat, čich, chuť*. Co ještě?

Auditorium: Existují smysly těla, které přijímáme prostřednictvím nějakých fyzických vjemů těla. A existují smysly, které jsou spojeny s psychikou, dá se říci, že s duší. Ty jsou jiné.

M.V.: Ve skutečnosti je to tak, že různé školy nejsou schopné se domluvit ani na počtu smyslů, které člověk má. V řadě případů se některé vůbec za smysl nepovažují. Řekněme to tak: struktury organismu (či přesněji výsledek jejich činnosti, díky kterému se v psychice objevují informace) je něco, co existuje samo o sobě, co je vnímáno smyslem. Například fráze — slovní obrat: „pocit studu“. Pocit čeho? **Studu**. To znamená, že stud existuje sám o sobě mimo osobnostní psychiku, ale psychika ho nějakým způsobem vnímá. Je to strukturní obrat analogický tomu, když si člověk například uvědomuje přítomnost zdi. Zeď opravdu existuje a my jí vnímáme buď zrakem, nebo svým organismem, když do ní ve tmě narazíme.

Auditorium: Hmatovým vjemem.

M.V.: Hmatem, jemnější prsty. Takže zde není všechno tak jednoduché. Stanislaw Lem má ve svých *„Hvězdných denících Ijona Tichého“* nebo v pohádkách *„Kyberiáda“* takovou epizodu, ve které se říká, že *akademie nebytí se vůbec nezabývá tím, co existuje. Banalita bytí je dávno dokázána a akademie nebytí se zajímá o to, co neexistuje. Je známo, že draci neexistují, ale pokud se na ten problém podíváme blíže, tak neexistují záporní, imaginární a pár dalších draků. A ti záporní draci neexistují daleko zajímavějším způsobem, než všichni ti ostatní, a proto se budeme zabývat právě jimi.*

V humanitních vědách je bohužel velice mnoho z toho, co je charakterizováno tímto Lemovým žertem. Humanitní vědy se zabývají tím, co objektivně neexistuje, ale zrodí se v představivosti badatele. Poté, kdy je něco takového zrozeno, začíná jakoby pro přívržence příslušné vědecké školy existovat, a ti začnou produkovat bujnou grafomanií na téma toho, co a jak se někomu ze zakladatelů jejich školy zdálo a rozvine se tak široký rámec činnosti. Takže tato okolnost neřešitelnosti problémů metrologickým zajištěním činnosti a metrologickou konzistencí vědeckých teorií vede k tomu, že se objevila ta slovní hříčka na téma vzdělání, že vzdělání bývá přirozené vědecké = přírodovědné a nepřirozené, takzvané humanitní.

Přičemž pokud se podíváme na celý souhrn textů, které byly v humanitní sféře sepsány, tak můžeme z tohoto souhrnu textů vyčlenit určité jejich množství, ve kterém autoři dokázali díky svým jakýmsi čistě psychologickým osobnostním svéráznostem vyřešit problém zajištění metrologické průkaznosti implicitní formou. A všechno, co napsali, může být opravdu vztaženo k realitě a tím pádem i srozumitelné. Obvykle tito lidé spadají buď do kategorie velikých vědců, nebo do kategorie nepřiznaných vědců. Protože obecná tendence metrologicky nekonzistentní grafomanie, která je charakteristická pro mnoho humanitních disciplín, odpadlictví takového druhu od obecných tradic nepřijme a vyvolá hromadu výtek a námitek. Pokud však přece jenom chceme mít sociologii, která by nebyla nepřirozená (*respektive proti přírodě*), musíme se určitým způsobem postarat o to, aby byly vyřešeny všechny otázky její metrologické průkaznosti. Především otázky metrologické konzistence té

terminologie, kterou budeme popisovat různorodou problematiku, jak osobnostní, tak i sociální.

Vědomí

Pokud se podíváte na sebe, tak co je hlavním aspektem vaší psychiky?

Je to vědomí.

První otázka: „*Jak definovat vědomí? Co to vlastně je?*“

V ateistickém chápání světa žádné zvláštní definice nejsou a být nemohou, protože vědomí různých lidí se trochu liší. A následně dojde na otázku, co je jeho podstatou. To znamená jakými parametry, jakými charakteristikami, jakými jejich množinami je možné toto vědomí popsat? Neboť všechny řeči o tom, že hmota je prvotní a vědomí druhotné, neposkytují odpověď na otázku: „*Co je to vědomí?*“

V náboženském chápání světa tato otázka připouští jistou odpověď. Tady je jedna z jeho definovaných odpovědí: *vědomí, to je oblast informačního algoritmického ztotožnění věčné duše člověka s tou objektivní realitou, se kterou je tato duše ve vzájemné interakci.* Všimněte si, že taková definice vědomí je velice produktivní, neboť pokud jsme vzhůru, tak si všichni velice dobře uvědomujeme, že jsme při vědomí a určitým způsobem uvědoměle vnímáme okolní svět a všechny, kteří se nacházejí v zóně našeho komunikačního dosahu.

A pokud člověk spí? Tak co se děje? Z pohledu ostatních ten člověk není vzhůru, takže se o jeho vědomí nedá mluvit, ale pokud se mu zdá sen, který nezapomene a je schopný si jej připamatovat — *obrazy, děje probíhající ve snu* — tak to všechno může v bdělém stavu vidět svým vnitřním zrakem a je schopný převyprávět obsah snu jiným lidem. Byl tedy tento člověk ze svého pohledu, když snil, při vědomí nebo nebyl?

Auditorium: Ano, byl.

M.V.: Ztotožňoval se s nějakou realitou.

Další otázka: Kde a jak je lokalizovaná ta realita, se kterou se člověk ztotožňoval? To samé se týká epizod, kdy lidé překonali svou klinickou smrt, a potom vyprávěli o tom, jak na to jejich psychika reagovala, pokud byli schopni si vzpomenout, co se dělo. Z pohledu ostatních však v tu dobu opět tito lidé byli zcela očividně v bezvědomí a v řadě případů dokonce i bez příznaků života, pokud se na to budeme dívat z pozice obyčejného člověka a ne profesionálního lékaře, který je resuscitací vrátil z onoho světa. Tj. taková definice vědomí je produktivní a v podstatě funkční ve vztahu k jakýmkoliv stavům člověka, tedy minimálně dokud je na živu.

A co dále? Ještě je tu něco mimo vědomí. Pojem „*nevědomí*“ nebo „*podvědomí*“ pochází ze západní psychologie. Okruh jevů popsán tímto pojmem existoval, a když prolistujeme literaturu, tak ta slovní spojení charakterizující právě tento jev můžeme objevit. Chomjakov jej charakterizoval slovy „vnitřní vědomí“ a zdůrazňoval, že vnitřní vědomí je daleko výkonnější, než naše slovní vědomí. My opravdu žijeme v takové kultuře, kdy na úrovni vědomí přemýšlíme především prostřednictvím slov. Zřídka kdy jsou u někoho tato slova doprovázena filmem, který by mu vykreslovala psychika a ještě více zřídka kdy má někdo tento film i s hudebním doprovodem. Ve většině případů tedy přemýšlíme prostřednictvím slov, proto je takovéto Chomjakovo hodnocení pro většinu lidí směrodatným.

Auditorium: Mně se tedy zdá, že přemýšlíme spíše v obrazech, napřed vzniká obraz, který se potom již převádí do slov. Protože přemýšlet je možné v různých jazycích, slovně, ale napřed

u člověka vzniká obraz. Přece se to stává v nějakých těch rychlých situacích, kdy něco probíhá velice rychle.

M.V.: Ano stává se, že se někdy slova nestačí ani zrodit.

Auditorium: Když musíte jednat ihned, ve vteřinách. To znamená, že slova...

M.V.: Někdy se v té chvíli nestačí objevit ani ty obrazy. To je v podstatě k tomu tématu, že naše chování je z větší části neuvědomělé. Existuje tedy jakási nevědomá komponenta naší psychiky, která je jako informačně algoritmický systém daleko výkonnější, než co nám umožňuje naše vědomí ve většině případů obyčejného života. A nevědomé úrovně psychiky mohou opravdu dokázat daleko více, protože vědomí většiny lidí je z hlediska parametrů zpracování informací standardní: *15 bitů za sekundu, maximálně*. Projevuje se to tak, že film promítaný rychlostí 16 a více snímků za sekundu vnímáme jako plynulý pohyb a ne jako rychle se měnící sled statických obrazů. 15 snímků za sekundu a méně vnímáme jako posloupnost rychle se měnících obrazů.

Auditorium: Ano, ale to nemusí souviset s vědomím, ale se setrvačností zrakového systému, tedy sítnice, nervů, přenosných systémů, vědomí nemusí hrát roli. Pokud optický systém nedokáže rozeznat...

M.V.: Pokud to optický systém nedokáže rozeznat, tak ano, opravdu to bude tak. Současné jsou však známy případy, kdy se vědomí posunulo do jiné dimenze vnímání. V literatuře i na Youtube jsou svědectví o tom, že člověk viděl, jak vybuchuje granát a rychlost zrakových receptorů a všeho ostatního mu nebránila to vnímat. Není to tedy všechno tak jednoduché.

Vědomí může nějakým způsobem přecházet do jiných frekvenčních rozmezí vnímání, ale ve většině případů ano, opravdu platí ta rychlost 15 bitů za sekundu, maximálně. A dále: *7 až 9 objektů současně*. Zřídka kdy jich někdo dokáže vnímat dvanáct. Odtud vyplývá také mezní počet žáků ve skupině – dvanáct. Stejně jako dvanáct apoštolů, protože jinak učitel přestane vnímat kolektiv jako soubor osobností a začne ho vnímat jako jakýsi beztvary dav. Zde se můžete ptát: je to moc nebo málo?

Realita je taková, že soudě podle všeho to stačí k tomu, abychom byli lidmi. Například kočka domácí není schopná současně vnímat více než jeden objekt. Pokud si například budete hrát s koťátkem a budete používat obě ruce najednou, tak se hned rozhodne, že to od vás není hezké, že si z něho děláte srandu, vysmíváte se mu. Urazí se a odejde, nebo vás poškrábe. Proč? Protože nedokáže sledovat dvě ruce najednou. Jednu sledovat dokáže, to klidně, taková hra se mu líbí.

Takže možnosti lidského vědomí jsou takové, jaké jsou. A dále se tedy můžeme ptát: Jak ho máme používat? Protože, když se podíváme na život, na to jak žijeme, tak vlastně nejčastěji fungujeme prostřednictvím nevědomých automatizmů. Ano, nějakým způsobem byly vytvořeny v minulosti, zvyk byl vypracován a v určité situaci se realizuje. Potom již dokážeme vysvětlit jak, proč a kvůli čemu jsme jednali tak či onak.

To nás přivádí na myšlenku, že vzájemná součinnost lidského vědomí a nevědomých úrovní psychiky se mohou v mnohém podobat vzájemné součinnosti pilota a autopilota v letadle.

Moderní letadla ve většině případů řídí autopiloti. Jaké úkoly tedy plní sám pilot? Musí nastavit autopilota na režim, který je potřebný: letět v přímém kurzu, letět z bodu A do bodu

B, nebo automaticky přistát na letišti, jehož údaje jsou zavedeny do palubního počítače. A jaké jsou závěry?

— V řadě případů to jednoduše znamená skutečnost samotné realizovatelnosti letu, protože při rychlostech současných letadel člověk není zdaleka vždy z úrovně vědomí schopný adekvátních řídicích úkonů.

— A v jiných případech to umožňuje pilotovi projevit své psychologické zdroje pro řešení nějakých úkolů.

Vědomí dohlíží na podvědomí

Pilotova funkce tedy spočívá v kontrole práce autopilota a kontrole nebo programování práce autopilota. Pokud si tuto leteckou analogii promítneme do lidské psychiky, tak to bude fungovat přibližně stejně. Úkolem vědomí není pouze toporně řešit nějaké úkoly rychlostí patnácti bitů za sekundu, a současně vnímat sedm až devět (*zřídka dvanáct objektů*), ale nastavit nevědomé úrovně psychiky na to, aby dokázaly řešit ty úkoly, které před člověkem stojí.

Pokud je psychika informačně algoritmickým systémem, tak co tedy je jejím nosičem? Lidský organismus?

A jak vlastně chápeme podstatu takového organismu?

Evropská tradice chápe **organismus** jako maso, kosti a fyziologické tekutiny, které se v něm nacházejí. A jaká je rychlost chemických procesů probíhajících v organismu? Jak dlouho trvá, než nějaká žláza vyloučí hormon, který se krevním řečištěm dostane na místo svého určení, kde vstoupí do určité chemické reakce? Kolik času uplyne?

Auditorium: To je různé.

M.V.: V životě dochází k mnoha situacím, kdy bude rychlost takového systému očividně nedostatečná. Kromě toho existují publikace, jejichž autoři tvrdí, že každá porce krve, kterou do krevního řečiště vypumpuje srdce, je biochemicky orientována na funkce orgánu, ke kterému směřuje. Přičemž je ta porce krve biochemicky orientována na funkce cílového orgánu s určitým předstihem, což znamená, že pokud orgán bude potřebovat adrenalin za určitý čas Δt , tak bude tento adrenalin přítomný v určené porci krve v čase Δt před vznikem takovéto potřeby.

Mnohá fakta tedy vypovídají o tom, že omezovat fyziologii lidského organismu na biochemii a anatomii, by nebylo správné. Biochemické procesy také nemají takovou informační kapacitu a neprobíhají v těch frekvenčních rozsazích, které jsou nezbytné pro to, aby člověk mohl fungovat tak, jak ve svém životě funguje.

Biopole

Můžeme se tedy zeptat: Co vlastně ignoruje evropská medicínská tradice?

Odpověď na tuto otázku spočívá v tom, že evropská medicínská tradice zcela ignoruje to, čemu se dnes říká biopole a to, co se dříve nazývalo duchem. Protože v souladu s náboženskými a vědeckými představami do 19. století tvořila člověka jeho trojjednota v podobě *duše, ducha a těla*.

— *Duše* byla věčná, nebyla z tohoto světa, byla zde pouze hostem a řešila nějaké určité úkoly.

— Organismus se skládal z *ducha a těla*, které byly tvořeny hmotou tohoto světa. V řadě případů pak filozofie dělila hmotu na její hrubší formu — hmotu a jemnější formu — ducha, který je nehmotný a neviditelný, nicméně existuje a v životě se projevuje.

Zde je zajímavé opět se podívat na strukturu některých slov v ruském jazyce.

„Voz-dux“ (*vzduch*) — je zcela přípustná zkratka: „vozljje ducha“ (*vedle ducha*). Proč vedle ducha? Protože pokud si připomeneme různé ty paranormální jevy, tak právě jevy související s polí viditelně a nejcitlivěji ovlivňují právě vzduch. Když se zjevují přízraky, tak se podle výpovědí očitých svědků vzduch prudce ochlazuje, fouká jakýsi studený větřík apod. Proč? Protože, aby se pohnula židle, je potřeba vyvinout velké množství energie, a aby nastal nějaký pohyb vzduchu, je potřeba energie, výkonu daleko méně. V souladu s názorem starověkých lidí byly látka a duch vždy v určité vzájemné interakci. Pokud budeme mluvit o funkcích, tak úkolem organismu, hmotného těla je biochemicky zpracovat určitou hmotu, kterou organismus spotřebovává v podobě potravin na energii a zásobovat tak systém biopolí organismu. Existuje názor, že mnohé z těchto energetických cyklů mohou probíhat i v obráceném sledu a člověk je schopen tato přírodní pole přeměnit zpět ve hmotu a látku svého vlastního těla, čímž by se osvobodil od nutnosti přijímat potravu. Z pohledu dnešních dnů si většina pomyslí, že je to hloupost, nicméně v jazyku existuje slovní obrat: „být živ Duchem svatým, být naplněn Duchem svatým“. A pokud budeme vycházet z toho, že duch je realitou, tak slova v jazycích národů nevznikají bezdůvodně. Tento slovní obrat tedy může popisovat konkrétní jev, který je člověku přístupný. V tom případě to může vypadat tak, že nositelem psychiky je systém biopolí organismu.

Pokud budeme mluvit o polích, ne o těch mechanických, vibroakustických, ale o polích, která jsou charakteristická pro molekulární, atomovou a vnitroatomovou úroveň a fungují v takovém frekvenčním rozmezí, které dokáže pojmout kolosální objemy informací, tak dynamika jejich změny je taková, že umožňuje zajistit operační rychlost nezbytnou k tomu, aby člověk mohl ve svém životě fungovat.

[Dvouúrovňový model psychiky člověka](#)

Proto je v Konceptu sociální bezpečnosti přijato v souvislosti s psychikou člověka mluvit o *dvouúrovňovém modelu psychiky: vědomá a nevědomá úroveň psychiky*, které jsou mezi sebou ve vzájemné interakci.

Dále vzniká následující otázka: „*Je takový dvouúrovňový model dostatečný?*“

Protože například východní model s velkým množstvím čaker, kde je 7 základních čaker a hromada dalších doplňkových, by mohl umožnit popsat procesy podrobněji. Je možné, že by pro někoho mohl být přínosným, ale pro absolutní většinu lidí je to metrologicky neprůkazné, protože ve své většině nejsou schopni svými smysly vnímat na úrovni vědomí ani vlastní čakry, nemluvě již o čakrách jiných lidí. Naším výchozím požadavkem je zajištění metrologické průkaznosti.

Činnost, včetně osobnostního rozvoje (*jako činnosti*), musí být pochopitelná a metrologicky průkazná na jakékoliv úrovni osobnostního rozvoje. A dvouúrovňový model psychiky tento požadavek splňuje, neboť nezávisle na tom, zda jste takzvaně normální člověk, který rozeznává všechny barvy, všechno slyší, jemuž hmat a chuť fungují normálně. Nebo jste mimořádně vyspělý jogín, který vidí a vnímá mnohé věci zůstávající za hranicemi standardního vnímání lidí, nebo zda je vaše citlivost taková, že slyšíte, jak se sypou zrníčka písku na Marsu, či neslyšíte, co se děje ve stejné místnosti, tak v každém případě si můžete spojit dvouúrovňový model psychiky s tím, co se děje s vámi a vaším organismem. Je možné jím popsat i spontánně rozšířené vědomí a posun vědomí do nějakých jiných oblastí reality, fungování psychiky v bdělém stavu i fungování psychiky za snění. Dají se jím opsat všechny situace, ke kterým dochází v průběhu lidského života.

Auditorium: Rozumím tomu správně, že pokud si vezmeme ten východní model s jeho sedmi základními čakrami, jak jste řekl, tak vy těch sedm čaker prostě umístíte do jednoho kufříku?

M.V.: Ano, všechno, co nedokážeme vnímat vědomě, ukládáme do kufříku, na kterém je napsáno „*Nevědomé*“ a dále jsme s tímto kufříkem ve vzájemné interakci. Je to podobné tématu černé skříňky v kybernetice.

Auditorium: Váš model tedy není v rozporu s tím jejich.

[Metrologicky konzistentní model](#)

M.V.: Náš model není v rozporu s tím východním. My pouze poukazujeme na to, že model — aby se s ním dalo pracovat — musí být metrologicky průkazný. Pokud člověk v průběhu svého osobnostního rozvoje začne vnímat něco jiného, něco, co vychází za hranice standardního vnímání většiny, tak model dál přesto zůstává funkčním, i když se mu odkryjí nové hrany reality — ty aspekty reality, které mu v minulosti byly uzavřeny.

Je zde i druhá strana té otázky. Víte — **aby se člověku v životě dobře dařilo, je nutné, aby na úrovni svého vědomí nedokázal přijímat více, než kolik dokáže pochopit, čemu dokáže porozumět**, přičemž to je pouze jeden úkol.

Druhým úkolem je, aby všechno, co je nevědomým obsahem autopilota, bylo harmonicky vzájemně propojené a funkčně opodstatněné ve vztahu k životu v této objektivní realitě.

Auditorium: Můžu se rovnou zeptat?

M.V.: Ano.

Auditorium: Na jedné straně říkáte, že východní model není možné metrologicky poměřovat čakrami a na druhé straně říkáte, že váš model není s tím východním v rozporu. A jak je možné vědomí poměřovat vaším modelem?

M.V.: Jak? Vždyť *otázky metrologie se neřeší pouze prostřednictvím přístrojů v kilogramech, litrech, centimetrech, hertzech nebo v něčem dalším. Dají se řešit také prostřednictvím smyslových orgánů.*

Přece jste kdykoliv schopný říci, co v daném okamžiku vnímáte. Pokud jste v důsledku svého osobnostního rozvoje začal vnímat více, tak je to jedno, vždyť podstata věci se nemění. Model je stále platný. Pokud půjdete za nějakým guru, který vás přijme a vy po nějakém čase budete schopný vidět skrze stěny a vizuálně vnímat čakry jiných lidí, tak ten model bude pro vás stále funkční. Něco vnímat dokážete a něco zůstane za hranicemi vědomého vjemu, nicméně to nemůžete ignorovat, protože se to určitým způsobem projevuje ve vašem chování, ve výsledcích vyplývajících z vašeho chování, ve zpětném vlivu světa na vaše chování. Takže ten model je i nadále stejně funkční, v tom je jeho přednost.

Takže k další otázce: Co a jak byste si měli začít uvědomovat? Co a jak může zůstat na nevědomé úrovni (*s tím, že je to nutné z vědomé úrovně ovládat*), přestože to dál bude probíhat na nevědomých úrovních psychiky. A jak kontrolovat výsledky?

Víte — dále to vypadá tak, že osobitost lidí nespočívá ani tak v odlišnosti jejich těl, jako spíše v pro nás významnější osobnostní a psychologické osobitosti, protože právě psychika celého množství žijících lidí tvoří tu kvalitu života, ve které přebýváme. Psychologie je klíčovou

vědou ve vztahu k celé problematice, se kterou se společnost střetává, neboť defektní psychika vytváří problémy jak sama sobě, tak i okolním lidem a normální psychika je schopná za určitých doprovodných podmínek ty problémy řešit.

[Etika, morálka, mravnost](#)

Dále se musíme ptát, *co spojuje vědomí a nevědomé úrovně v psychice do jednoho celku?* Odpověď na tuto otázku je jednoduchá: **mravnost**. Ale sám pojem „mravnost“ má v dnešní kultuře obecný charakter. Existuje pojem „nemravnost“, který je opakem mravnosti. Existují ještě další dva pojmy „dobromyslnost“ a „zlomyslnost“. Co stojí za těmito slovy?

Pokud chápeme informace a algoritmy jako objektivní kategorie bytí a ne jako produkt, který jsme si vymysleli jako pomůcku pro popis objektivní reality, tak mravnost je souhrnem mravních norem. A každá mravní norma je nějaká abstraktní situace, kterou je možné hodnotit jako „*to je dobře*“, a „*to je špatně*“.

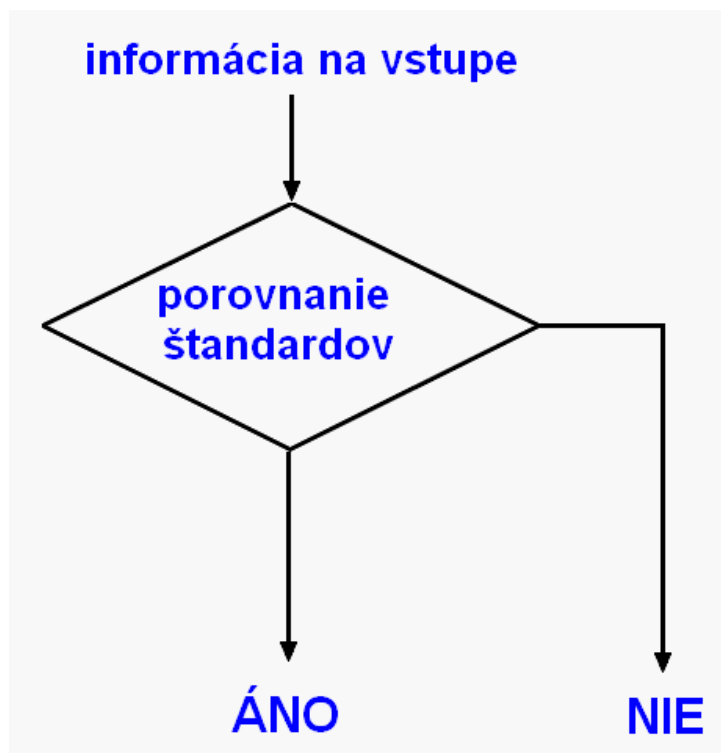
Auditorium: Proč abstraktní? Je reálná, ze života.

M.V.: Ale v naší psychice je abstraktní. Reality nabývá, když do této abstrakce promítneme nějaké skutečné situace. Základem těchto abstrakcí však opravdu mohou být nějaké konkrétní příklady ze života, které následně přestávají být konkrétními, abstrahují se, zobecňují.

A v podstatě to vypadá tak, že v procesu zpracovávání informací jakákoliv *mravní norma funguje analogicky podmiňovacímu příkazu v algoritmech*. A jak takový „podmiňovací příkaz“ funguje?

Auditorium: No... my nevíme. Já třeba nevím.

M.V.: Co je to tedy takový podmiňovací příkaz? Kousek nějakého algoritmu. Něco bylo vypočítáno a výsledek se dostane do podmiňovacího příkazu, kde je zadaný nějaký standard, se kterým musí být vstupní tok informací určitým způsobem porovnán. V závislosti na výsledku tohoto porovnání se dále buď realizuje rozdělení s odpovědí „Ano“ nebo „Ne“.

Auditorium: Rusky se tomu říká prostě rozcestí.

M.V.: Rusky je to rozcestí. Takový nejnázornější příklad je železniční nebo tramvajová výhybka:

- Přijede tramvaj číslo 3 a má jet rovně, tak jede rovně.
- Přijede tramvaj číslo 5, která má zatočit napravo, tak zatočí napravo.

Čím jsou ty věci charakteristické?

Pojďte si představit, že naše srovnávací podmínka je taková: na vstupu bude nějaká proměnná „x“ a standardem pro porovnání bude **dvojka**, na výstupu budou tedy možné dvě varianty:

- pokud x bude větší než 2, tak pokračovat větví „Ano“,
- pokud bude x menší nebo rovno 2, pokračovat větví „Ne“.

Když v dalším obdobném algoritmu bude sloužit jako porovnávací standard místo 2 číslo 20, tak co se stane? V některých situacích budou tyto dva algoritmy mít stejný výsledek. Pokud x bude menší než 2, bude jejich výsledek stejný a pokud bude x větší než 20, tak bude výsledek také stejný a v rozmezí od 2 do 20 budou jejich výsledky rozdílné.

Takže mravnost, jako soubor mravních norem psychiky člověka, funguje analogicky podmíněnému příkazu z algoritmu, celé množině podmíněných příkazů z nějaké algoritmiky. Jak se to projevuje?

Projevuje se to třeba tak, že ani ve stavu hypnózy není možné člověka přinutit dělat něco, co neodpovídá jeho mravním normám. Proto jsou řeči o 25. filmovém snímku (*podprahová reklama*) a o nějakém jeho zvláštním magickém vlivu zveličené, neboť aby 25. snímek splnil svou funkci, musí jeho obsah odpovídat mravnosti toho, kdo se na televizi dívá, jinak nic kromě nepochopitelného podráždění program s takovým snímkem nevyvolá, neboť to bude

mravně nepřijatelné. Pokud bude takový 25. snímek odhalen, tak bude pochopitelné, proč je to nepřijatelné.

Já se opět vrátím k otázce šestnácti bitů za sekundu a šestnácti snímkům za sekundu z počátků kinematografie. Výzkumy prokázaly, že podvědomé úrovně psychiky jsou schopné zaregistrovat dokonce ty fáze pohybu, které připadají fakticky na dobu mezi dvěma snímky, to jenom k otázce nakolik jsou výkonné. Stejně tak dokáží vyčlenit 25. snímek a určit jeho nesoulad s celkovým kontextem filmu, do kterého je včleněn.

Auditorium: Vy jste říkal, že například ani pod hypnózou nelze donutit člověka udělat něco, co je v rozporu s jeho mravností, nicméně v životě existuje celá spousta příkladů, kdy člověk má své určité mravní a morální normy, ale vlivem společnosti, okolí, nějaké situace, nějaké nepřijemnosti je překročí a ani nemusí být ve stavu hypnózy.

M.V.: To je ukazatelem toho, že psychika takového člověka je defektní. Což se může projevat v různých věcech:

— vnitřně *konfliktní morálkou*, která mu umožňuje jednat tak i tak v závislosti na okolnostech.

— A druhou variantou je, že *nemá vůli*. Což ho činí hračkou v rukou vnějších okolností, nebo jiných lidí, kteří s ním manipulují.

Pokud mluvíte o vlivu hypnózy, tak připusťme, že člověk zastává pevnou pozici že „*nezabije*“. Aby tedy vystřelil na jiného člověka ve stavu hypnózy, musíte změnit jeho cíl. Musí být v hypnóze přesvědčený, že nestřelí na živého člověka, ale do terče na střílnici. Potom mohou být automatické mechanismy střelby i jiné jednání aktivizovány. To už je ovšem opět otázka psychotechniky.

Pokud budeme hovořit o mravnosti jako takové, tak se opravdu jedná o faktor, který spojuje všechno, co se děje na úrovni vědomí, se vším, co probíhá na nevědomých úrovních psychiky a mravnost, jako soubor mravních standardů nám tedy umožňuje rozlišit, co je nemravné.

Nemravnost znamená, že dotyčná osoba nemá z hlediska určitých aspektů ustanoveny **mravní normy**. Dochází k tomu, pokud:

— Člověk neví, jak se má chovat, protože mu hlas svědomí nic neříká.

— Nebo se, za určitých okolností, chová stejně jako lidé v jeho okolí.

— Nebo je motivace jeho chování podřízena instinktům či něčemu dalšímu. V podstatě se dá říci, že se nejedná o jeho vlastní chování. Chová se podle určitých šablonovitých vzorů.

Auditorium: Mám otázku: odkud se tedy bere mravnost a kdo ji formuje? Co to vlastně vůbec je — ta mravnost? Jak se dá změřit? Kde leží a jak se dá najít?

M.V.: K tomu se zcela určitě dobereme. Protože všechno, co bylo dosud řečeno, neumožňuje popsat psychiku osobnosti jako takovou. Zatím je potřeba to vzít na vědomí na úrovni nějakého intuitivního obecného pojetí, protože dále se k této otázce vrátíme a všechno se vyjasní.

Dále se můžeme ptát, co je to **dobromyslnost a zlomyslnost**. Jsou to osobitosti mravnosti/morálky, v daném případě vnímané poněkud jinak, neboť v náboženském chápání

světa jsou dobro a zlo objektivními kategoriemi. V konkrétním životě mohou být jedny a ty samé skutky dobrem i zlem v závislosti na okolnostech, které je doprovázejí, proto dobro ani zlo nemohou být jednoduchou šablonou. I když ano, životní okolnosti, situace se mohou seskupovat do určitých množin a na základě těchto množin mohou být vypracovány nějaké šablonovité představy o tom, co je to dobro a co zlo. Následně se tyto představy odrážejí v tradicích a písemném zákonodárství.

V náboženském pojetí jsou dobro a zlo objektivní a vždy konkrétní. Zdrojem rozlišení dobra a zla je Bůh.

Auditorium: Postupujeme příliš rychle. Hop, a máme tu „mravnost“, zavádíte tento pojem. Hop, a máme tu „Boha“, další pojem. A jak je co popsáno, jaký to má vliv, odkud se to vzalo a jak se to vzájemně ovlivňuje, jste zatím nepopsal.

M.V.: Ano, zatím to není popsáno.

Auditorium: Takže zavádíte hromadu pojmů a říkáte, že je zapotřebí to takto vzít na vědomí.

M.V.: Zatím to přece není žádná hromada. Musíte se mnou souhlasit, že jich zatím není tak mnoho:

- dvouúrovňový model psychiky, vědomí a nevědomé úrovně, o jejichž struktuře jsme zatím nemluvili
- a mravnost jako faktor definující úroveň vědomí a nevědomí.

Auditorium: A teď i Bůh.

M.V.: Takže jsou zatím pouze čtyři.

Auditorium: Ale Bůh je příliš vse zahrnující pojem.

[Nevykořenitelnost náboženství](#)

M.V.: Ano, je vse zahrnující. Ale podle mnoha lidí v současných podmínkách Bůh neexistuje. Tak se ptám: „Proč podle nich Bůh neexistuje?“ Odpověď je jednoduchá: jejich představa o objektivní realitě se omezuje na to, co vnímají prostřednictvím standardní sady svých smyslů. Pokud Boha nedokážou vnímat zrakově, ani jinak, tak všechno, co se nachází za hranicemi jejich vnímání, řadí k neexistujícím věcem.

Co k tomu ještě přispívá? Ještě k tomu přispívají některé kulturní faktory. Žijeme v kultuře, kdy pro většinu lidí **etika** nepřekračuje hranice lidské společnosti. Takže mluvit o etických otázkách ve vztahu k ostatní havěti v přírodě není jaksí přijato. Je to velice dobře vidět na všemožných experimentech s laboratorními zvířaty při vývoji léků a všeho ostatního.

Pokud budeme vycházet z toho, že etika se neomezuje na lidské společenství, překračuje jeho hranice a reguluje vzájemné vztahy mezi nositeli rozumu, tak hned dostaneme díky tomuto přístupu jiný obrázek světa. Všimněte si, že v pohanské tradici bylo běžné, když se třeba postava z pohádky nebo byliny obracela k lesu, k říčce, ke sluníčku a dostávala nějaké odpovědi. Takže v pohanském vnímání světa etika nebyla omezena na lidské společenství, ale sahala za jeho hranice.

V pohádce „Červený kvíteček“ (od Sergeje Timofejeviče Axakova — obdoba Krásky a zvířete) se většina děje odehrává tak, že hrdinka nevnímá pána ostrova jako osobu. Jak je vyjádřena jeho přítomnost? Tak, že si mezi sebou budují určitý systém vzájemných vztahů.

Když se mluví o tom, že je ateismus podmíněn určitými faktory, je to tak, že se přesvědčení ateistů o neexistenci Boha, zakládá na skutečnosti, že ho obrazně řečeno nemohou uchopit za jeho vousy. Pokud by ho dokázali chytit za vousy, popsat, pitvat, a potom si jeho kostru a vycpaninu vystavit v muzeu, tak by mohli mluvit o tom, že ano, někdo takový existoval, ale protože žádná vycpanina ani kostra v muzeu vystavená není, zase se nemají o čem se bavit.

Pokud bychom k té věci přistupovali tak, že **etika se rozprostírá nad rámec lidského společenství**, tak by každý člověk mohl získat důkazy existence Nejvyššího, neboť jsou etického charakteru a zakládají se na tom, že Nejvyšší odpovídá v souladu s podstatou modlitby, se kterou se na něho někdo obrátí. Je to vyjádřeno tím, že se smysl modliteb v životě tak či onak projeví:

— buď se vyplní to, o co jste v modlitbě prosili,

— nebo se to, o co jste prosili, nevyplní, ale dostanete na srozuměnou, proč to není možné.

Je to tím výraznější, čím více je dotyčný člověk vnímavější ke skutečnosti, že se k němu Bůh obrací prostřednictvím jiných lidí, nebo jazykem životních okolností, nebo prostřednictvím jeho vnitřního světa.

V kultuře může existovat **víra v Boha**, která je alternativou víry v jeho neexistenci. Pro jedny je skutečnost existence Boha předmětem víry a pro jiné je předmětem víry skutečnost, že Bůh neexistuje. Žádné jasné důkazy pro jedno ani druhé hledisko nemáme. Existuje však výklad současných nebo minulých událostí, který pro to či ono hledisko umožňuje argumentovat.

— Pro věřící v Boha je to přítomnost tradic, existence Svatého písma

— a pro nevěřící je to demonstrace určité omezenosti věřících ve vnímání světa, a skutečnost, že fakta uvedená ve Svatém písmu věda interpretuje jako vyložené hlouposti.

Toto jsou důkazy pro jedny, že Bůh existuje a pro druhé, že neexistuje.

Pokud si vezmeme takový literární žánr, jako jsou „Životy svatých“, tak nezávisle na konfesi, ke které ti svatí patřili, zjistíme, že pro ně existence Boha nebyla předmětem víry. Svatí to považovali za danost, která byla denně potvrzována jejich modlitbami, tedy jejich kontaktem s Bohem, vyjádřeným skutečností, že jejich život probíhal v souladu se smyslem jejich modliteb, nebo že dostávali v té či oné formě vysvětlení, proč jejich prosba nemůže být vyplněna. Celkem často tím docházelo k narušení statické zákonitosti přirozeného průběhu událostí, protože když na jejich stupni rozvoje medicíny očividně nevyléčitelným nemocí mizely, pokud ne za několik vteřin, tak během několika dnů poté, kdy se pomodlili o jejich uzdravení, nemělo žádný smysl je přesvědčovat, že se jedná o náhodnou shodu okolností, bylo by to zbytečné.

Ale v tom je i odpověď na otázku: „Proč je náboženství z lidské kultury nevykořenitelné?“

[Svědomí, hanba, čest](#)

Náboženství je z lidské kultury nevykořenitelné proto, že *svědomí je vrozený náboženský cit*, který se váže na nevědomé úrovně psychiky. V jakém smyslu je na ně navázán?

Tak, že se tok informací procházející svědomím dostane do nevědomých úrovní psychiky a pouze z těchto nevědomých úrovní psychiky se následně opět v té či oné podobě vynoří na úroveň našeho vědomí, a projeví se jazykem vnitřního dialogu, kterým vědomí komunikuje se svými nevědomými psychickými úrovněmi, a který může být u každého jedince specifický.

Pokud se opět podíváme na literaturu, tak do roku 1917 je svědomí definováno jako vrozený cit, který člověku dává představu o tom, co je to dobro a co zlo. V literatuře vydávané po roce 1917 se díky marxistickým tradicím svědomí začalo vykládat jako kulturně podmíněný zvyk formovaný výchovou. Realita je však taková, že svědomí je přece jenom vrozený cit, neboť pokud se podíváte na dítě, jehož výchova je ještě na svém počátku, a my pozorně sledujeme jeho chování, tak vidíme, že určité představy založené právě na svědomí již dítě má.

V čem spočívá rozdíl mezi studem a svědomím? **Svědomí** nás ve vztahu k situaci předem zavazuje nějakým způsobem jednat či nejednat. Pokud ignorujeme hlas svého svědomí a zachováme se v rozporu s ním, tak se potom stydíme.

Auditorium: Vy si tedy myslíte, že svědomí je vrozená vlastnost.

M.V.: Ano, je to vrozený náboženský cit.

Auditorium: Vlastnost ducha, ano? Nebo duše?

M.V.: Je to prostředek daný duši shora kvůli tomu, aby si vždy dokázala odpovědět na otázku: „Co je dobro a co zlo?“

Auditorium: Stejně musí být vychována, vždyť existuje mnoho příkladů, kdy lidi jednoduše vychovali...

M.V.: Je v procesu výchovy... Kultura je prostě taková, že svědomí i stud potlačuje. Většina lidí žijících v současnosti své svědomí a stud vyloučila ze svých psychických algoritmů již někdy v období puberty. **Svědomí se od všech ostatních vnitřních hlasů liší jednou jedinou vlastností, a tou je jeho nepodplatitelnost.** Pokud se jedná o ten samý případ, tak ať se intelekt snaží tu situaci a svou roli v ní rozehrát, jak chce, svědomí mu vždy odpoví jedno a to samé. Pokud chování nebylo správné, tak bude svědomí stejně trvat na tom, že bylo nesprávné. A životní okolnosti budou potvrzovat, budou informovat o tom, že svědomí mělo ve svém hodnocení pravdu.

Auditorium: To proto lidé, když chtějí provést něco, co jim jejich svědomí neschvaluje, ale co přesto chtějí udělat, začínají vymýšlet různé teorie: „*Já chápu, že to není správné, ale musím to udělat kvůli tomu a kvůli tamtomu. Chápeš?*“ Sami sebe přemlouvají a udělají to.

M.V.: Ano. Sami sebe přemlouvají a udělají to.

Auditorium: A potom najednou, hop a v mysli se objeví: „*Stejně to nebylo správné!*“

M.V.: A tak se stejně začnou stydět.

Auditorium: Ano, vrtá jim to v hlavě a vrtá... Nebo pokud to nevypnete.

M.V.: Stejně to vrtat nepřestane a to až do té míry... Realita je taková, že v kulturách, kde je sebevražda považována za smrtelný hřích, po němž následuje věčné zatracení, věčné peklo, lidé pod vlivem studu stejně páchají sebevraždy. Ten stud se totiž ukáže být natolik nesnesitelným, že ani hrozba věčného zatracení člověka nezadrží. I když by člověk měl v podstatě žít svůj život v lásce (k Bohu) a ne ve strachu z věčného zatracení?

Auditorium: Ano, ale tady jde o stud a svědomí. Podle mě je stud již společenským jevem.

M.V.: Ne. Stud také není společenským jevem. **Stud** se také nedá podplatit. Funkční rozdíl spočívá v tom, že svědomí se ozývá v předstihu a stud až poté, kdy jsme ignorovali hlas svědomí.

Dále tu máme další *pojem* — „*čest*“. **Čest** se může lišit od toho, co vyplývá ze svědomí a studu. Pojem čest je opravdu formován společností při výchově a v průběhu formování kultury, při formování osobnosti kulturou. Čest a svědomí jsou však dvě rozdílné věci. V řadě případů *může být čest formovaná kulturou nebo subkulturou nasměrována proti studu a svědomí*, potom je možné hovořit o takzvaném „Zákonu podsvětí“, kde existuje pojem čest, který se však zdaleka ne vždy shoduje s tím, co diktuje svědomí.

Stejně je to s pojmy stavovské cti v rodově kastovních zřízeních, které se také zdaleka ne vždy shodují s tím, co diktuje svědomí, protože jinak by takové rodově kastovní zřízení ve společnosti nemohlo existovat. Pojem cti se v rodově kastovních zřízeních formuje tak, aby byly v určitých situacích svědomí a stud vyloučeny z algoritmiky psychiky a jednání čestného jedince (*v souladu s jeho chápáním cti*) podporovalo existenci rodově kastovního zřízení.

Jak to probíhá? To už záleží na konkrétním případě toho či onoho rodově kastovního zřízení, nicméně faktem zůstává, že *čest není to samé co stud a svědomí*. Je možné zůstat čestným sám před sebou, před určitými idejemi, ale pokud jsou ty ideje v rozporu s pravověrným životem, tak se čest bude protivit svědomí i studu, což si vynutí vyloučení studu a svědomí z algoritmiky psychiky.

Žijeme ve společnosti přeplněné problémy, kde jsou pro většinu lidí stud a svědomí prázdnými slovy, která si jejich psychika s ničím nespojuje. Přirozenou reakcí člověka na stud je skutečnost, že zčervená. Takže se ptám: „*Kdy jste se naposledy studem červenali?*“ Většina se musí opravdu zamyslet. V lepším případě si pak vzpomenou na jednotlivé epizody z dětství, když jim bylo například 3-5 let. Zřídka si vzpomenou na takové epizody z doby dospívání a mladosti. V dospělosti je to potom již natolik netypický jev, že je na to škoda slov. Výmluva v tom smyslu, že žijeme natolik pravověrně a správně, že nemáme důvod se studem červenat, není naší sociální praxí potvrzena. Spíše se potvrzuje pořekadlo: „*Lže a ani se nezačervená!*“

[Kolektivní psychika](#)

Dále zde vzniká otázka ohledně **kolektivní psychiky**. Realita je taková, že pokud čteme text napsaný nějakým starověkým autorem a při svém rozhodování zohledňujeme i jeho mínění, tak je to ukazatelem toho, že naše psychika není individuální. Tím spíše se to týká těch situací, kdy naše rozhodnutí nějakým způsobem ovlivňuje mínění našich spolubesedníků, autorů, současníků, slova pronášená postavami ve hrách, filmech, nebo účastníky televizních talk-show. Existují všechny důvody se domnívat, že *lidstvo je zdrojem kolektivní psychiky*.

[Biopole](#)

Pokud se nebudeme omezovat vnímáním jiných lidí jako viditelných hmotných těl a uvědomíme si, že s každým hmotným tělem se pojí systém přírodních polí a shrneme tento soubor přírodních polí do jednoho pojmu „biopole“, které konkrétní organismus v daný okamžik vyzařuje, nebo v určitém okamžiku vyzařoval, tak nám nezbyvá, než se ptát: *V jaké jsou ta biopole vzájemné interakci?*

Současná technosféra nám dává množství příkladů, které nám umožňují pochopit, jak může vzájemná interakce lidských biopolí vypadat. *První podmínkou je shoda fyzických polí*. Pokud máme radiový přijímač, tak je schopen přijímat rádiové vlny. Schopnost přijímat rádiové vlny je jednou věcí a schopnost získat z nich informace zase poněkud jinou. Musí se tedy shodovat

systém kódování informací a samozřejmě také musí být přijímač aktivní v okamžiku, kdy je aktivní vysílač. Úroveň vysílání musí být dostatečně výkonná, aby ji přijímač dokázal přijmout, ale nesmí být zase výkonná přespříliš, aby přijímač při přijímání signálu nepoškodila. Pokud jsou tyto podmínky splněny, tak je v podstatě možné předávat informace i na úrovni biopolí.

Když budeme mluvit o systému kódování informací, tak s čím je to spojeno? S jazyky, kterými vládne daný nositel, přičemž jak s jazyky kulturně podmíněnými: artikulovaná řeč, jiné národní jazyky kromě rodného, nějaké jazyky symbolů a specifické slangové jazyky teorií a subkultur, tak i s obecnými přírodními jazyky, kterými jsou kódovány informace v biosféře včetně biologického druhu v podobě „člověka rozumného“.

Jak může být pole strukturováno?

Odpověď je jednoduchá, pole může být uzavřeno samo do sebe jako magnet a může tvořit takový systém, jako jsou dva magnety. Organismus člověka obsahuje pole jak prvního, tak i druhého typu. Kromě toho existují pole, která buď náhodně, nebo řízeně mohou přecházet ze stavu uzavřenosti „do sebe“ do stavu uzavřenosti na něco, co se z hlediska organismu nachází mimo něj, ve vnějším světě.

Viry energie

Všechna pole v přírodě jsou tak či onak vázána na nějaké vířivé procesy. Víry v aerodynamice nebo hydrodynamice vypadají tak, že mohou být uzavřeny samy do sebe, jako kolečka kouře (*to je prstencový vír*). Nebo pokud je vír rozevřený, tak se jeho konec a začátek musí opírat o nějaké nestejnorodosti nebo hranice dvou různých prostředí, nebo o nestejnorodosti v samotném prostředí. Jako třeba smršť. Začátek smršťe je na vodním povrchu nebo souši, ale kde je jeho konec?

Auditorium: V atmosféře?

M.V.: V atmosféře, ale tam, kde se nachází nějaké atmosférické nestejnorodosti, především teplotní skok, hustota oblastí, nebo oblast s dominujícími prstencovými víry. V podstatě takto přibližně vypadá vír.

Ano, vír je energetický systém, který odebírá energii z okolního prostředí. Víry obvykle vznikají v atmosféře, která je přesycena energií. Tornáda nevznikají tam, kde je atmosféra studená, nebo alespoň velice zřídka. Tropické oblasti, to jsou zóny smršťí a tornád. Když tornádo přemění tepelnou energii v mechanickou, tak se teplota atmosféry sníží.

Proto, když jsou víry, vírové systémy polí uzavřeny vzájemně do sebe nebo do nějakého seskupení, tak to vypadá tak, že každá individuální psychika - je fragmentem nějaké kolektivní psychiky. Na tom není nic nového.

Egregory

V okultních tradicích jsou odedávna zmiňovány egregory a v latinské jazykové terminologii existuje dvojice: „*individuum*“ a „*egregor*“. „**Individuum**“ se do ruštiny doslovně překládá jako „*nedělitelný*“ a „**egregor**“ je slovo se stejným kořenem jako slovo „*agregát*“, tj. sestava nějakých funkčně specializovaných prvků v jednom celku. Není na tom tedy nic nového.

Ruský jazyk má jednu zvláštnost, v ruském jazyce je celkem málo zobecňujících slov. Takže v ruském jazyce to, co je na Západě charakterizováno jedním slovem „egregor“, charakterizujeme mnoha slovy, která mohou označovat určitou typologii egregorů. Třeba „*Sobornost*“ (*duchovní jednota lidí v církvi i světském životě*), „*stádnost*“, „*stajnost*“

(houfování), což jsou všechno různé druhy egregorů, které vytvářejí lidé. Zobecnující slovo však v ruském jazyce neexistuje, nějak si na žádné nemohu vzpomenout. Nicméně **egregory** existují.

Egregory jsou množinou živých lidí a jejich těla jsou tvořena biopoli. Je to tedy struktura biopolí, se kterou je na úrovni biopole v interakci každý živý člověk. Jak se vzájemně ovlivňují?

Auditorium: Magnetizují tělo...

M.V.: Působí na sebe různým způsobem, protože mravní standardy charakteristické jedinci mu umožňují vstupovat do jedněch egregorů a neumožňují vstupovat do jiných.

Často zde bojujeme o definici toho, co to znamená být ruským člověkem. Pokud si řekneme, že existuje takový *egregor jako „ruský duch“*, tak se v praxi ukazuje, že ve většině životních situací většině těch, kteří jsou přesvědčeni, že jsou opravdově ruskými lidmi, egregor s názvem „ruský duch“ k sobě uzavře přístup z jednoho jednoduchého důvodu, že morálka těch, kteří jsou o své ruskosti přesvědčeni, neodpovídá tomu, co tento egregor vyžaduje, co v něm bylo od začátku založeno. Tělo tohoto egregoru tvořené biopoli tedy existuje nezávisle na většině těch, kteří se považují za ruské lidi. Pokud mu však morální standardy odpovídají, tak se v něm ocitnou ti, které většina za ruské lidi nepovažuje. Mezi takové patří **Puškin, Daľ** Vladimir Ivanovič, který vytvořil „Výkladový slovník živého velkoruského jazyka“, Lazar Moisejevič **Kaganovič** — lidový komisař pro dopravu ze stalinské doby...

Auditorium: Gérard Depardieu?

M.V.: Nu, Gérard Depardieu, je spíše karikaturou ruskosti.

Na území Ameriky se obyvatelstvo, tedy biomasa druhu homo sapiens, skládá především z Anglosasů, Latinoameričanů a Afroameričanů. Původní obyvatelstvo bylo vyhlazeno, ale tělo egregoru z biopolí starobylých amerických civilizací a indiánů, kteří jsou považováni za divochy, tedy těch, kdo žili v harmonii s přírodou a příliš nerozvíjeli technosféru, tam stále existuje a je aktivní. Je to vidět z toho, jak jsou neustále a dlouhodobě populární hry na indiány. Probíhá to tedy tak, že pokud do takové hry vstoupíte, tak jste se napojili na egregor. Pokud se vám zdají zajímavé jejich suvenýry, tak jste se napojili na egregor.

Kromě toho „Ren TV“ jednou vysílala nějaký program s tematikou extrémních situací. Ve Státech je celkem široce rozšířené využívání malých letadel a mít lehké letadlo v hangáru je pro mnohé zástupce střední třídy celkem reálnou a běžnou věcí. Takže jednou jeden Američan dělal něco v hangáru, přičemž motor letadla běžel a jemu se povedlo strčit hlavu mezi vrtule. Jedna nebo několik z těch vrtulí se mu zasekly do lebky do hloubky asi 5 centimetrů, nebo tak nějak a lebku rozsekly po celé třetině jejího obvodu. Ten pán měl štěstí, neboť tam nebyl sám, někdo uviděl, co se mu stalo, zavolal na 911 a přijela záchranka. Zůstal tedy na živu a odvezli ho na kliniku. Tam se do práce pustili neurochirurgové a asi za týden ten pán nabyl vědomí a dále následovala rehabilitace.

[Jemná motorika](#)

Jemná motorika je velice důležitým faktorem stimulace rozvoje mozkových struktur a aktivizace vyšší nervové činnosti. Pokud děti píší ručně, tak je to pro rozvoj jejich intelektu daleko prospěšnější, než když hned začínají tisknout na klávesnici. Když ze škol odstraní hodiny krasopisu pod záminkou, že to v životě prakticky nikdo k ničemu nepotřebuje, tak to

bude mít za následek poškození intelektuálního rozvoje celého pokolení. Když se školák pečlivě snaží, aby všechna písmenka byla stejně vysoká, pečlivě kreslí všechny ocásky u „c“ a „š“, tak cvičí svou jemnou motoriku. Při cvičení jemné motoriky se v určitém věku rozvíjí mozková struktura, zdokonaluje se algoritmika psychiky a v důsledku toho dochází k rozvoji a osvojení intelektuálního potenciálu. Po všech infarktech, úrazech mozku a podobných problémech se jemná motorika a cvičení na její rozvoj, provádí jako nepřímá stimulace nápravy škod, které jsou jejich následky.

Takže našemu pánovi řekli: „*Tady máš hlínu a modeluj!*“

„*A co mám modelovat?*“, zeptal se.

„*Modeluj, co tě napadne.*“

Takže pán začal modelovat scénky ze života indiánů, o kterých nic nečetl. Prostě modeloval věci, které ho napadaly, a modeloval velice dobře. V určité etapě této jeho tvorby se o ni začali zajímat etnografové a zjistilo se, že byl schopný vysvětlit etnografům věci z indiánského života, které vůbec neznali. Tak to je také jeden z ukazatelů toho, jak funguje egregor. V důsledku úrazu se ten člověk ocitnul ve vzájemné interakci s egregorem a získal od něho ty informace.

Podobných skutečností i jiných faktů existuje celkem hodně. Pokud před nimi nebudeme zavírat oči, tak nevyhnutelně dojdeme k tomu, k čemu došli i v první polovině 20. století, kdy věda shrnující fakta přišla k **nauce o noosféře**. V Rusku to byl Vernadskij a ve Francii Teilhard de Chardin.

Pod tlakem okolností nauka přišla na to, co pohané věděli po celou dobu:

- **etika** není lokalizovaná v mezích společnosti,
- **rozum** není lokalizován v hlavě jedince,
- **lidstvo** jako celek dokáže vytvářet kolektivní rozum,
- **kosmos** jako celek je rozumný.

Akademik Amosov (Ukrajina), který se zabýval problematikou umělého intelektu v sovětských ateistických dobách, psal o kolektivním rozumu společnosti, o tom, že pokud chceme vytvořit umělý intelekt, tak v něm musí být realizovány ty obecné zákonitosti, kterým jsou podřízeny všechny intelekty v přírodě, ať už je to rozum zvířat, zvířecí intelekt nebo kolektivní rozum lidstva a nakonec pak zbývalo pouze zobecnit, že vesmír je rozumný jako celek, což v tu dobu marxistická cenzura sotva mohla pustit dál.

Myslím si, že to by pro dnešek stačilo. Dále přejdeme k podrobnější analýze komponent toho všeho a variabilitě možné organizace jak samotných komponent, tak i jejich vzájemných vazeb.

Otázky a Odpovědi

Auditorium: Můžu se jenom zeptat?

M.V.: Můžete.

Auditorium: Vy jste teď popsal podobu vašeho modelu systému nevědomého respektive podvědomého řízení. Dokonce ani ne řízení, ale...

M.V.: K řízení jsme se zatím nedostali, mluvíme o tom, z čeho se skládá, z jakých funkčních modulů se skládá psychika jednotlivce a jak se z ní rodí ta kolektivní.

Auditorium: Řekněme, že konstrukce psychiky člověka a společnosti se v určitém stupni velice silně liší od obecně přijaté moderní vědy. V něčem se shoduje a v tom hlavním se neshoduje.

Psychologie a Freud

M.V.: K obecnému přijetí: mám známého pracujícího v institutu, který se přátelí s jedním profesionálním psychologem. Když jsme takhle jednou diskutovali o psychologii, tak zazněla takováto fráze: „*Existuje 46 teorií osobnosti*“. Pokud existuje 46 teorií osobnosti lidí, tak mě napadá otázka: „*Co by se dělo, pokud bychom měli 46 variant násobilky a všechny by se lišily?*“

Bavit se tedy o tom, co je obecně vědecky přijímáno, je velmi otevřenou otázkou.

Kromě toho, jedním z našich následujících témat rozhovoru bude princip „*praxe — kritérium pravdy*“. Pokud se budeme řídit tímto principem, tak zjistíme, že Oidipův komplex možná existoval pouze v jedné jediné variantě u některého z Freudových pacientů, ovšem poté, kdy ho **Freud** popsal a pozvedl na úroveň nevědomé normy, se Oidipův komplex stal epidemií, která zasáhla společnost a všechny, kteří věří tomu, že Freud byl velkým psychologem, psychoanalytikem, a že na tom všem něco je. Kromě toho Freud popsal *komplex kastrace*, podle kterého mají ženy pocit méněcennosti kvůli tomu, že je jejich perineum jiné než u mužů.

Auditorium: Ano, jsou to hlouposti.

M.V.: Zkuste se ženami pobavit na téma, zda pociťují komplex kastrace a podívejte se na jejich reakci. Většina jich bude přesvědčena, že vy sám trpíte nějakými psychologickými komplexy a je potřeba se od vás držet dále.

Minule jsem mluvil o tom, že mnohé z toho, co se vyskytuje v západní filozofii i v na filozofii navazující psychologii, je potřeba studovat, ale přistupovat k tomu jako ke studiu chorobopisu.

A ještě jedna věc související se současnou psychologií:

pokud by vše bylo v pořádku, tak by měla existovat *obecná psychologie*, ze které by měly být výstupy v podobě *psychologie dospělých* a *psychologie pohlaví*. Psychologie dospělých by se tedy měla s psychologií pohlaví nějakým způsobem prolínat. Kromě toho by měl z obecné psychologie existovat výstup do psychiatrie, *praktické psychiatrie*. Realita je taková, že praktická psychiatrie vznikla dříve, než obecná psychologie. Možná, že praktická psychiatrie není tak efektivní, jak bychom si přáli, ale na všechny psychologické teorie pohlíží skepticky, neboť to byli mnozí psychologové, kteří se stávali jejími „zákazníky“. Pokud se podíváme na složení těch, kdo jdou studovat psychologii, tak mnozí z těch, kdo tam šli, tam jdou v naději vyřešit nějaké své osobnostně psychologické problémy. Když potom získají diplom, tak se ukáže, že všechny psychologické teorie jsou jedno (*všechny ty osobnostní modely, kterých je 46 či více*), a reálná psychologie lidí a psychologie společnosti, že je něco úplně jiného.

To znamená, že princip „*praxe — kritérium pravdy*“ neumožňuje současnou psychologii považovat za funkční vědu a hlavní důvod tkví v tom, že *současná psychologie není metrologicky průkazná*, ani její teorie a pojmy nejsou souvztažné se životem. A pokud čtete, co je tam napsáno, tak mnohé z toho, o čem se tam mluví, nedokážete najít ve vlastní

psychice, nebo se ta funkčnost, která se tomu připisuje, v praxi nepotvrzuje při porovnání s vaší vlastní psychikou, ani při dotazování se jiných lidí, pokud se snažíte zjistit, zda to tak opravdu je.

Auditorium: Mám tedy související otázku. Proč tedy taková věda dosud, tak dlouhou dobu ještě vůbec existuje?

M.V.: Protože je zdrojem obživy nejen pro samotné psychology, ale i mnohé jiné. Kromě toho existují takové vtipy ze zdravotnictví:

Po získání diplomu přichází syn ke svému otci lékaři a hrdě prohlašuje:

„Vyléčil jsem tvou pacientku, kterou jsi léčil celých 25 let.“

A tatínek: *„Nu což, zasloužila si to. Vždyť si za její peníze vyrostl a vystudoval.“*

Jedna ze současných psychologických škol je scientologie. Pokud si přečtete samotného Hubbarda, tak tam něco rozumného najdete. Ale kam se to celé posunulo? K činnosti scientologické církve. *„Přineste své penízky a buďte poslušnými!“*

Auditorium: Tak to bývá u mnohých.

M.V.: Tak to funguje prakticky všude, kde někdo vyžaduje, abyste otevřel svou prkenici. Jiná věc je, zda je ta výzva zcela přímá, nebo vás k ní kormidluje a navádějí nepřímou formou.

Auditorium: Ceník na dveřích.

M.V.: Ano, buď ceník přímo na dveřích, nebo dejte, kolik můžete, což je stimulace k tomu, aby zákazník dal vše, co má.

Auditorium: Dobře, děkujeme vám za besedu. Na shledanou.